

Möödunud peakoosolekust

Tänavune aastapeakoosolek peeti Tartus meie kirikus ja „Vanemuise“ saalis 19.—24. juulil.

Juba esimeseks istungjärguks oli rohkesti saadikuid ja teisi õdesid=wendid kohale ilmunud. Aastapeakoosolekul olid ka järgmised mennad väliskülalistena: W. S. Teesdale Washingtonist — General Konverentzi haridusosakonna juhataja, J. J. Robison Londonist — Põhja-Euroopa divisjoni haridusosakonna juhataja, L. L. Babienco — divisjoni üldtöö juhataja, W. Strohlis Raunast — Leedu misjonipõllu esimees ja J. Oltins Riiaist — Läti liidu esimees.

Väliskülalised jutlustasid hommikutel pakivoosolekul, piiblitundidel ja õhtustel ewangeliisatsoonikoosolekul. Kõigist koosolekuid võeti väga elavalt osa. Võis selgesti näha, et kõigil konverentseil ilmunud õdedel=wendadel oli suur igatus kuulda Jumala sõna. Nende igatus täituski, sest mennad pakkusid igal koosolekul ajakohast waimlikku rooga. Peamiseks mõtteks, mis läbibistas kõiki jutlusi, oli see, et peashine Kristuse tuleks walmis olema. Nagu iisraeli rahval oli oma armukutsumise aeg, nii on see meilgi. Praegune aeg on selleks, et ette walmistada Issanda juureks päewaks.

Kõigist aastapeakoosoleku istungjärgudest võeti saadikud rohkearvuliselt osa, kuulates aruandeid möödunud tegevusaastast ja võttes vastu otsuseid uueks tööaastaks.

Liidu esimees w. Ed. Mägi andis ülevaate liidu tegevusest 1938. aastal. Tema aruandest selgus, et töö liidus on kõigjal edenemud. Saadikute sõnavõttudes väljendati selle üle heameelt ja arweldati soowi, et jaadetaks rohkem töölisti tööpõllule hingede päästmiseks.

Liidu kassapidaja w. A. Kallaste kandis ette liidu, kirjanduslao ja ehitusosakonna 1938. a. rahalise aruande, millest nähtus, et liit ja kirjanduslao on töötanud ülejäägiga. Suurt huvi pakkus kassapidaja aruanne kümniise ja misjoniannete kohta. Saadikud tõendasid kae ülestõitmisega, et nad tahawad eelseiswal aastal weelgi paremini teha.

Peakoosolekul võeti vastu ka mitmesuguseid otsuseid, mis on teisel meie lehes ära toodud.

Need tehti selleks, et edukamalt ja paremini töötada uuel tegevusaastal.

Aruande hingamispäewakooli tegevusest kandis ette w. W. Wiirjalu. Sellest selgus, et mõnes koguduses ei ole kõik koguduseliikmed hingamispäewakooli liikmed. Kuidas jeda nähtust kõrvaldada, selle kohta võeti mitmete poolt sõna. Parimaks wahendiks on koduosakonnakaart. Samuti tuleb suurt rõhku panna ka hingamispäewakooli õpetajate ettevalmistamisele ja wäljaarendamisele.

Noorhoo=osakonna tegevusest tegi samuti ülevaate w. W. Wiirjalu. Aruanne näitas noorte aktiivset tegevust. Noorhoo=osakond peab olema hingedewõitja ja tegema erilisi jõupingutusi advent=perekondade laste ja ka teiste noorte wõitmiseks, sest noored on koguduse suurim warandus.

Kirjanduslao juhataja w. M. Wärengrub andis ülevaate kirjanduslao tegevusest. Sellest selgus, et wiimane on edukalt töötanud. Kirjanduslao rahaline wahetord kogudustega ja kirjandus=ewangelistidega on korras. Möödunud aastal on lewitatud peamiselt terwishoiulist kirjandust, käesolewal aastal aga Spiceri teost „Megade tunnistus“. Seda raamatut peame ise lugema ja ka teistele lugeda andma, sest see sisaldab waimlikku tõde meie aja jaoks. Meie ülesandeks on tõde lewitada ka trükitud kujul.

Ujuteaduskooli rahalise ja statistilise aruande esitas w. R. Winglas. Aruandest selgus, et terve hulgate õpilasi on juba kooli lõpetanud. Wiis nendest on ewangeeliumitöös. Kooli aruande kohta võeti elavalt sõna. Puudutati neid wajuadusi, mis on koolil. Eriti wajab kooli õpilaskööl meie kaastõitlejate abi. Selleks võib saata kooli niemele igasuguseid produkte, nagu herneid, ube, tangu, aedwilja jne. See võimaldab paremini õpilasi toita, sest meie õpilased kannatawad sageli majandusliku puuduse all.

Möödunud aastapeakoosoleku kohta võib öelda, et see oli eriti õnnistatud. Üksmeel ja rahuwaim tegutses osawõtjate ja saadikute hinges. Kõik, mis kõneldi ja otsustati, oli ainult selleks, kuidas tööd paremini teha. Õnnistagu Jumal eelseiswat tööaastat!

R. Winglas.

Peakoosoleku otsuseid

Tänu otsus.

Kogunenud peakoosolekule tunneme sügawat tänu Jumalale tema armu ja eelhooldituse eest, kuna ta on hoidnud oma wariawa käe meie üle ja hoidnud ära sõjaohud ning võimaldanud meile rahus elada ja tema tööd teha, on annud oma rahwale armastust ja tahtlikkust töötada. Selles äratundmises avaldame oma südamlikema tänu oma Jumalale, töötame uuesti endid anda temale ja tema tööle, ning palume usaldades, et ta meid weelgi hoiaks ja kaitseks. Oma tänu tahame väljendada lauluga: „Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat, kiita.“

Terwitused walitsusele.

Peakoosolek otsustab saata terwitustelegrammid Wabariigi Presidendile, Peaministrile ja Siseministrile järgmises sõnastuses:

Wäga austataw härra President

Palume wastu wõtta meie otsekohesed ja südamlikud terwitused.

Omades rahu, hea korra ja Teie isaliku hoolekande meie kallil kodumaal, soowime Teile Jumala õnnistusi, terwist ja õnne, Teie kõrgel wastutusrikkal kohal.

Adwent-usuühingute peakoosolek Tartus.

Wäga austataw härra Peaminister

Adwent-usuühingute Eesti Liidu peakoosolekule kogunenud saadikud terwitawad Teid ja soowiwad Teile Jumala õnnistusi Teie suurte ülesannete täitmisel.

Wäga austataw härra Siseminister

Adwent-usuühingute Eesti Liidu peakoosolekule kogunenud saadikud lähetawad Teile terwitused ja soowiwad Teile Jumala õnnistusi meie kodumaal heaolu korraldamisel.

Mufartus Jumala koja wastu.

Otsustame pöördra suurimat tähelepanu oma ülespidamisele meie palwelates. Koht, kus Jumala lapsed kogunewad palwele, peab olema piha, et Jumal wõiks saada kofku oma rahwaga. Jumala kojast tuleb wiibida aukartuses, hardumuses ja suurimas rahus. Tuleb hoiduda ülekarusest rääkimisest, jostamisest, käimisest ja kõigest, mis wõib häirida Jumala koja pühadust; peame teadma, et iga ebasünnis tegu ja sõna kurtwastab Püha Waimu ja taewaseid saadikuid, kes wõtawad osa meie kooswiibimisest. Pihiame wiibida neis paikades teadmiseega, et Jumal tahab meie juures elada.

Ewangelisatškooni otsus.

Suuremaks ewangelisatškooniks soowitame, et

1) iga liige wõtaks osa „wõida üks“ plaani teostamisest;

2) kogudustes organiseeritaks piibli-, kirjanduse-, beategevuse-, karjasetöö-, palwe- ja abijutlustajate gru-

pid ja jatkataks piibliõpetamise ettevalmistamise kursuste tegevust;

3) liidu osakondade juhataja saadaks ewangeeliumitöölisele wastawat materjali ja juhiseid nende gruppide väljakoolitamiseks;

4) iga ewangeeliumitöölise jaoks endale isikliku hingedewõitmise eesmärgi, teatades sellest liidu esimehele;

5) liidu ewangeeliumitöölised wõtaksid käesolewal kontwerentsiaastal eesmärgiks wõita 200 hinge.

Tänu hooljatele liikmetele.

Kuna meie liikmed on ennatfalgawalt osa wõtnud hingedewõitmise tööst ja selle wiljana paljud on tulnud kodusse juure, avaldame südamliku tänu kõigile usatawatele kaastöölisele nende jõuwingutuste eest!

Ühes apostel Pauluse sõnadega ütleme kõigile armjatele kaastöölisele: „Seepärast, mu armsad wennad, olge kindlad, liikumata, ja saage ikka täiemaks Issanda töö sees, et teie teate, et teie töö Issanda sees ei ole mitte tühine.“

Hingamispäewakooli otsus.

Hingamispäewakool on Jumala koguduse liida ja selle õigest tegevusest oleneb koguduse liikmete waimne ja usuline kasvamine ning hingede wõitmine kodumaal kui ka paganamaadel, seepärast soowitame, et

- 1) iga liige wõtaks osa hingamispäewakoolist;
- 2) kõik liikmed õpiksid õppetükki ja seda võimalikult iga päew;
- 3) kõik liikmed, kellel ei ole võimalik hingamispäewakoolist osa wõtta, oleksid organiseeritud koduosakondadesse;
- 4) teeffime jõuwingutusi suurendatud annete andmiseks, tõstes hingamispäewakooli andeid wähe-malt 5% wõrra;
- 5) pandaks hingamispäewakooli anded kõrwale ka siis, kui ise ei olda hingamispäewakoolis;
- 6) igas koguduses peetakse hingamispäewakooli õpetajate kursusi käsiraamatute ja juhiste abil, mis antaks liidust.

Noorsoo otsus.

Noorsoo osakonna eesmärk on päästa pattudest ja juhtida teenimisele noori. Seepärast otsustame:

- 1) arendada noortest julgeid, edukaid ja praktilisi kristlasi;
- 2) pöörata tähelepanu kõigi noorte isikupärasele wõimetele, rakendades neid avalikkude kõnede, ewangelisatškooni ja tunnistuskoosolekute pidamisele ning kirjanduse lewitamise tööle;
- 3) rajada junioride töö General Kontwerentfi poolt ettenähtud alusele, juhtides selleks laste loomupäraseid kalduwusi kristlikule teenimisele ja walmistades neid ette astuma Jumala kogudusse.

Kirjandusewangelisatsiooni otsus.

Et meie kodumaal wiia tõe igasse paika, selleks

- 1) kutsume üles õdesid-wendi astuma kirjandusewangeeliiumitööle;
- 2) soovitame tegewaid kirjandusewangeliste pühendada hooltsamalt pühale kutsele;
- 3) palume koguduse liikmeid toetada kirjandusewangeliste kaasabi ja palwetega.

Kooli otsus.

Soovitame, et

- 1) kogudused kaalufsid koguduse algkooli asutamise võimalust;
- 2) liikmed ja ewangeeliiumitöölised võimaldaksid oma lastel õppida meie usuteaduskoolis;
- 3) usuteaduskooli edaspidise tegewuse arendamiseks ja toetamiseks korraldatakse eelmiste aastate eeskujul kirjandus koolifondi heaks iga kabe kuu tagant.

Kirjanduse lugemise ja lewitamise otsus.

Tõetundmise süvendamiseks soovitame

- 1) rohkem lugeda ja õppida Pühakirja, prohvetikuulutuse-waimu kirjutusi, meie raamatuid ja meie perioodiliselt ilmutwaid väljaandeid nagu „Meie Aeg“, „Misioniteated“, „Noorte Tuhised“ jne.;
- 2) lewitada meie kirjandust müümise, laenamise ja kinkimise teel;
- 3) kirjandusladu püüaks välja anda prohvetikuulutuse-waimu kirjutusi ja, kus osutub võimalikuks, tehtaks hinnaalandust lewiku foodustamiseks.

Ustavus kümnes.

Teades, et kümnis on püha ja kuulub Issandale niisama kui hingamispäew, ja kes kümnist kui Issanda oma ei anna ära õiglaselt, see petab teda, — kutsume üles õdesid-wendi ustatwalt kümnist ära tooma ja ka töötama nende juures, kes kümnist ei maffa.

Jumal on meie maale ja rahwale annud suuri ajalikke õnnistusi, ning kümnis on tunduvalt tõusnud, siiski loodame suurema ustatwuse läbi meie liidus tõsta kümnist eelolewal konverentsiaastal 7% wõrra.

Misioniannete suurendamise otsus

Kuna B. E. diwisjoni töötamata maa-aladel tulewad kutsed abi järele, seepärast ühineme B. E. diwisjoni üleskutsega misioniannete tõstmiseks ja soovitame

- 1) suurendada mitmesuguste misioniürituste nagu suurnädala, ohwrinädala, noorsoo jt. annete eesmärke;
- 2) wõtta kindlamalt kawasfe pühendusfond ja samuti sünnipäewa-anded;
- 3) üles kutsuda kogu meie rahwast suuremale enesefalgamisele palwe- ja ohwrinädalal, tuues Jumalale suurendatud ohwriande.

Lõikustänu otsus.

Otsustame jatkata lõikustänuööd oma liidus, wiies seega adventtõde kõigile rahwakihtidele ning kogudes sel teel wahendeid ewangeeliiumitöö edendamiseks.

Koguduse korra otsus.

Ara tundes, et Jumal on korra Jumal ja taewas Jumala juures on pühadus, lord ja koostõla ning Jumala koguduses maa peal peab samuti walitsema jumalik lord,

otsustame tunnustada ja wastu wõtta koguduse kodukorraks SWA Cesti Liidu poolt wäljaantud koguduse käsiraamatu „Koguduse lord“ ja tegutseda kogu liidus täpselt „Koguduse korra“ järele, mis on koostõlas Piibli õpetusega ja SWA General Konverentsi poolt adventkogudustele antud määrustega.

Liidu ametnikud.

Liidu esimees — Eduard Mägi.

Laekur — Aleksander Kallaste.

Sekretär — Eduard Reh.

Sekretäri äraoleku puhul jäetakse tema kohustetäitja nimetamine liidu nõukogu hooleks.

Kirjanduslao juht — Martin Bärengrub.

Usuteaduskooli juhataja — Richard Winglas.

Ajakirjade wastutaw toimetaja — Martin Bärengrub.

Ajakirjade abitoimetaja — Harald Pilt.

Hingamispäewa-kooli, siemisioni ja noorsoo osakonna juht — Walent Suwe.

Kirjandusewangelistide juht — Woldemar Wiirsalu.

Uuõpetaja usuteaduskoolis — Eduard Reh.

Liidu nõukogu: Eduard Mägi, Eduard Reh, Johan Waga, Walent Suwe, Erich Kell, Anton Paaksi, August Aug.

Kandidaadid: Martin Bärengrub ja Richard Winglas.

Balkade määramise nõukogu: Aleksander Midri, Kusta Lattik, Aleksander Kala, Gustaw Reiner.

Kandidaadid: Karl Murd ja Hugo Meier.

Revisjonikomisjon: Ero Aluwee, Illo Madisalu, Silba Ratasewp. Kandidaadid: Kalju Wiluosa ja Olga Midri.

Uuwabaduse sekretär — Eduard Mägi.

Ülejäänud nimed jätame liidu nõukogu otsustada.

Ewangeeliiumitöölised.

Ametisse õnnistatud jutlustajad: Eduard Mägi, Eduard Reh, August Aug, Jaan Daaniel, Ludwig Sallang, Martin Bärengrub.

Auametisse õnnistatud jutlustaja — August Klement.

Ewangelistid: Johannes Wilba, Aleksander Kallaste, Walent Suwe, Wiktor Kärmas, Eduard Kanna, Richard Winglas.

Piiblitöölised: Ernst Laimets, Harald Pilt, Jakob Reh, Nadeshda Seestrand, Woldemar Wiirsalu, Piis Tali, Artur Kaldma, Margarete Undritz.

Wälismisionärid: Amanda Ruka, Mary Saks.

Pöld on maailm . . .

„Pöld on maailm“ ütles Kristus oma misjoni kohta. Sama ülesanne ja tööpiirkond anti apostlitele. Siljem aga, kui kogudus oma huvi pööras ameti ja avastmete ja õpetusriidude pärast kulluses, unustati see ülemaailmne piirkond ja iga kogudus mõtles vaid endale ja töötas oma-kajupüüdliselt vaid endale. Nii kestis see 2. sajandist kuni 18. sajandini. Wahetewahel küll wilkatas misjonituluks walduslaste ja teiste läbi, kuna üldiselt kogudus magas.

Siis tulid misjonistid ja nende seas ka adventliikumine 19. sajandi keskelt ja töid ülemaailmse misjoni mõtte uuesti esile. Tänapäew jälle on kuulda häält töötada vaid enda jaoks. Adventliikumine on aga truu oma põhimõttele ja tema pöld on maailm, wahet tegemata maa ja rahwa wahel ta lewitab wiimast kuulutust.

Lõikustänu töö on üks tunnus ülemaailmsest tööst ja liikumisest. Kõikjal adventrahwas wõtab osa sellest üritusest ja töötab seega suure kuulutuse lewitamise heaks terwes maailmas.

Geistis me oleme Lõikustänu töös peaaegu alati eesmärgi saavutanud. Meie loodame ka seda täna wõltsi, pealegi, et hissetulekust lähleb meie oma kooli heaks 8500 krooni ja peale selle teatav osa heategevustööks.

Meie palume ka täna iga liikme ustawat kaastööd. Tehtem seda tööd armastuses misjonile ja Jumala suurele tööle. Pakwetagem selle töö pärast, et Jumal seda kõike õnnistaks ja meile kõigile ja ka liidus eesmärgi saavutamise lubaks.

Ed. Mägi.

Ehitame Jumala koda

Praegune rahwapölv elab ehitamise waimustuses. Kõikjal kerkiwad majad, ühed suuremad ja kõrgemad, kunstipärasemad ja ilusamad kui teised. Rahwastele ning riikidele ei ole ükski ohwer liiga suur, et saavutada midagi enneolematut. Suured ideed on wõitluses. Need on haaranud rahwanaske ning wiimased püüawad neid teostada suure enesetalgamisega. Niisugune on meie aja kiire tempoo tormaw rahwapölv, kes on unustanud, et kõiki inimlike ettevõtteid ja mõtteid piirab weel üks plaan, mida on valmistanud eikimatu Jumal. See plaan määrab selle maailma lõpliku saatuse ja kestwuse. Eks see ole see plaan, mis on meile kinkinud aulise adventlooluse, ja eks see ole see plaan, mida sina ja mina usume ja usaldame.

Eks see plaan ole maailma lunastus- ja päikstamisplaan? Do, kui tõsine on Jumal patuste päästmises ja inimliku waewa patuajaloo lõpetamises. Enne aga kui hullub kõik, mis on ülekohutune, peab walmis olema see, mida tahab saavutada Jumala plaan. Issand ise ütleb oma proheweti läbi: „Minu koda peab saama üles ehitatud!“ Jumal on plaanikindel ja püüaw oma koda ehitamises. Ta on juhitud seda ehitustööd, waimuliku templi ehitamist, mis koosneb elawatest kirvidest, läbi aegade, läbi raskuste, läbi usmatuse ja isegi läbi tagakuusamise ja waenu. Kas on Issand awanud meie silmad, et me näeme kui kaugel see ehitustöö on? Kas ei kõnelse ta täna wiimastest päwadest, jah wiimastest tundidest, mil ajatatakse weel wiimaseid kirwe sellesse suurde ehitusse. Warsti on walmis see elawatest kirvidest hoone,

millist keegi ei ole suutnud ehitada kui aga Jumal üksi. Siis puruneb kõik, mis patune ja paha; wariseb maha pühkneiks selle patuse maailma mõte ja plaan nagu tellingud walmis saanud maja ümbert maha kistakse, ning kõikide silmad näewad Jumala rahwast, Kristuse wõrepalka, Siioni mäel. Milline auline päew ootab meid ees, kui lõpeb ehitustöö! Kas ei taha meie olla täna need, kes tahawad kiirustada selle ehituse walmis saamist. Kas oled sa araks saanud Jumala riigi töös, kui maailm ütleb, et olewat asjata teha misjonitööd. On see töö sinugi wäsitatud, wõi tanned ja end täna tugewama nähes tööd lõpule jõudmas. Do, ma näen waimus oma armsaid õdesid-wendi walmis kandma iga koormat ja täitma iga ülesannet, et aga edustada töö lõpetamist. Mulle meenuwad palju õnnistusrikkaid päewi, mil me noorte ja wanadega üheskoos kandime kirwe sellesse Jumala hoonesse, mis walmib tema plaani kohaselt. Ja nüüd kutsub Issand meid weelkord ühinema ja tegema igaiüks oma osa selles aastaid kestnud töös. Lõikustänu töö algab ja meie kui adventrahwas teame, mida see töö ja selles töös eesmärgi saavutamise tähendab Jumala tööle. Issand saadab sulle kutsu ühinemiseks kõigi õdede-wendadega laias maailmas ning ütleb sulle oma suure plaani: „Minu koda peab saama üles ehitatud!“ See on miis me töötame ja pakwetame. Ma usun, et kõik meie õded-wendid wõtawad käesolewa aasta lõikustänu töö awapäewal hüüda ühest suust ja südamest, mõistes aja tõsidust ja oma wastutust kui Neemia, kes pidi tegema sama tööd, mille lõpetamisest on meil eesõigus saada osa: „Küll

Lõikustänutöö algame 26. augustil

tema, taeva Jumal, saadab meie asjad hästi kor-
da, sest meie, tema sulased, võtame kätte ja ehitame
müüri (koja) üles, aga teil (kes ei tööta ja ei usu
Jumala plaani) ei ole jagu ega õigust ega mä-
lestust Jeruusalemmas." (Neemia 2, 20.)
Kas võid sina võelda täna omas nooruses ja vana-
duises nõnda? Suudad ja usaldada Jumala plaani?
Armastad sa tema tööd? Tegid ja et see
varsti lõpeks ja Jeesus tuleks? Ja veel enam,
tahad sa, et ka sinust oleks mälestus iga-
vesses Jeruusalemmas? Kõikidest töötajajast saab
olema mälestus Jumala riigis.

Mul on heameel, et käesoleva aasta lõikustä-
ntänu kaart kujutab adventpühela ehitamist paga-
nate keskel. See annab müüd igale kogudusele ja
grupile ehitada oma eesmärgi saavutamiseks üks
tempel Jumala auks pimeduse keskele siia ma-
ailma kui tuleorniks. Ja kuna kogudus peab wal-
mis ehitama templi, siis on iga liikme kaasabi
tähtis. Tahan üles kutsuda jünioore, MB-lasi ja
kõiki õdesid-vendi kandma kive ka sellel aastal Ju-
mala juurde templisse, siis jääb teist kõigist esi-
teks hea mälestus kogudusele ja kord igaüks toob
selle auhinnema mälestuse, mis näitab, et meie waev
ja töö ei olnud asjata!

Iga aasta on meile toonud suurima edu ja
me loodame, et õed-vennad aitavad selle töö lõ-
petada käesoleval sügisel veelgi lühema ajaga.

Tehkem otsuseks juba esimesel nädalal teha oma
osa usutavalt. Ma olen tihti mõelnud, miks ei
või me saavutada eesmärki lühema ajaga. Aga
see ei ole minu teha, vaid teie teha, armsad kaas-
võitlejad. Ma usun, et käesoleva aasta toob ad-
ventrahvale suure rõõmu ja me lõpetame töö mä-
ne nädalaga. Olgu esiteks iga kaasvõitleja ees-
märk teha oma osa esimesel nädalal ja teiseks
püüdku seda saavutada iga grupp ja iga kogudus.

Meie liidus tahame teie kõikide pärast Juma-
lat paluda ja kõigi oma võimete ja jõuga teiega
kaasa töötada ja Issand annab meile kindlasti
rutusti suure võidu! Jumal ei taha mitte üksi
kord rõõmu tunda oma plaani heast kordaminekust,
vaid ta tahab armastuses jagada seda rõõmu si-
nuga. Varsti astub töötaja adventrahvas Talle
aujärje ette juurele töötajate paraadile. Oled
sina siis seal. Kindlasti tahame seal olla ja see-
pärast töötame kuni on veel päev, sest õõ tuleb,
mil keegi ei saa midagi teha! Võib-olla on käes-
oleva aasta sulle viimane võimalus, võib-olla
viimane võimalus kogu rahvale. Seepärast kõik,
kes armastavad Jumala tööd ja Jeesuse tulemist,
ühinevad käesoleva aasta lõikustäntöös suurima
innuga kui kunagi varem. Issand ütleb: „Minu
koda ehitatakse üles!“ Seepärast: „Siion, kes sa
häid sõnumeid kuulutad, astu üles kõrge mäe
peale! Jeruusaleml, kes sa häid sõnumeid kuulutad,
tõsta waljusti oma häält, tõsta häält, ära
karda mitte, ütle Juuda linnadele: „Sinu Jumal
tuleb!“

W. Sutve.

Valgus paganatele

Kristus on elu valgus. Tema on valgus, mis
valgustab iga inimest maailmas. „Pimedus ka-
tab maad ja piltane pime rahvast, aga sinu üle
tõuseb Jehoova ja tema au näitke sinu peal.“
Missjonärid lähewad elu valgusega, paganate, su-
guharude, keelte ja rahwaste juure, kutsudes pa-
tuseid Kristuse juure, kes on maailma valgus.

Juba aastaid tagasi näidati Issanda ümmar-
dajale ühte imelikku nägemust:

„Suoviks, et igaüks teist oleks näinud seda
nägemist, mis mulle näidati aastaid tagasi. Minu
noores lapsepõlves Jumal arvas heaks näidata
minule taewa au. Mind võeti nägemuses tae-
wasse ja ingel ütles mulle: „Waata!“ Ma waata-
sin maailma poole, mis asus täielikus pimeduses.
Nähes seda pimedust, minusse asus kirjeldamatu
kurbus. Siis ütles üks hääl jälle: „Waata!“ Ma
waatasin hoolikamalt maailma poole kui seni, ja
ma nägin wäikesi valgusetäppe, mis olid laiali
pillatud pimeduses. Ja siis ma nägin kuidas wäi-
keste valgusetäppide arv suurenes ja suurenes
alataja. Ja ingel ütles: „Need on need, kes usu-

wad Jeesusesse Kristusesse ja kes kuulwad tema
sõna. Need on maailma valgusetähed; ja kui neid
valgusetähti ei oleks, langeks Jumala kohus kobe
tema käskudest üleastujate peale. Ja siis ma nä-
gin, kuidas need valgusetähed muutusid selgema-
teks, paistes idast läände ja põhjast lõunasse, wal-
gustades maailma.“

Õrke imestamisväärtne on see, mis on teosta-
tud maailma mitmesugustes osades. Mõelgem pi-
medale Aafrikale! Rohmandama ingli kuulutus
on wõitnud tuhandete poegade ja tütarde südamed,
kes elawad sel pimedal maal.

Möödunud aastate festel me oleme näinud
suurt liikmete juurekasvu. Aastal 1928. oli Aaf-
rikas meie ristitud liikmete arv 2529. Ja 1938.
aasta lõpul oli meil juba 10.102 liiget. Palju
suuremat edu näeme hingamispaewakooli liikmete
arvus. 1928. a. oli meil 9000 liikme ümber, ku-
na 1938. a. oli meil 37.854 h.p.-kooli liiget.

Alles hiljuti wõisime näha, kuidas wäikesed
valgused hakkasid paistma Lagomaa rahwa seas.
Kaks meie missjonikooli õpilast on pärit Lago-

maalt. Need külastasid aeg-ajalt omraffeid ja nad jutustasid neile Jumala tõest. Siljuti wend F. Stokes läks nendega kaasa, kui nad jälle külastasid oma rahwast. See oli wend Stokese puhkeaeg, aga ta kasutas selle aja töötamiseks selle rahwa onnides. Nad korraldasid seal linnas koosolekuid, kuhu ligi 700 inimest kofku tuli. Wend Stokes imestas kui ta nägi, kui paljudel kofkutulijaist oli piibel kaasas. Nastaid tagasi nad olid käinud ühes misjonikoolis, ja seega nad olid ette walmistatud kolme-ingli-kuulutuse jaoks. Hingamispäeval tulid inimesed kofkalt kofku, tuues kaasa piiblid. Kuulutus haaras neid sügawalt ja mõne aja kuulamise järele hüüdis üks pealikult: „Peata, peata, isand, müüd me teame, et teie kõnelete meile tõde. Müüd me läheme koju ja uurime pikemalt teilt kuulnud kuulutust.“ Ühel järgneval koosolekul tõusis see mees üles ja ütles: „Me oleme mõelnud selle küsimuse üle põhjalikult ja meil ei ole põhjust enam oodata; on wõimatu teha wigu järgides piibli õpetusele, nagu teie järgite. Mina ja minu pere oleme otsustanud tänasest peale pühitseda hingamispäewa.“ Mitmed teised ühinesid tema otsusega ja müüd on meil seal 30 hingamispäewapidijat. See pealik kirjutas hiljem meile maatriki, kuhu ehitasime lihtsa pakwela, tunnistuseks Jumala wäest. Mitmed pakwela elukomme-

tega paganad on pöördunud Jumala poole ja on praegu suureks imeks oma kaasmaalastele.

Kuid suurel maa-alal on alles pimeduse wõimuses, kus miljonid hinged ootawad ewangeeliumi walgust. Tänu Jumalale, et me loodame leida wõimaluse afuda töötama neil suurteil maa-aladel. Siin on veel miljonid hinged pimeduses, kes ootawad wabastamist surmatwarju-orust, ja meil lasub wastutus wiia neile walguse ja wäe kuulutus. Meie loodame veel enne selle aasta lõppu saata esimese adventliikumise esitaja sellele maa-alale.

Oleme tänulikud General Kontwerentšile nende abi eest haridustöö heaks Afrikas. Samuti me hindame wäga seda rahalist abi, mille saatsid meile wennad Washingtonist. Kuid me wajame siiski veel rohkem. Oleme kindlas weendumuses, et meie ustawad liikmed ka sel aastal saadawad suurt lorda lõikustanutöös. Möödunud aastal oli suur rõõm näha liikmete jõupingutusi ja sellele järgne waid õnnistusi, millega Jumal kroonis oma rahwa endaohtwerdamist tema töös. Jumal õnnistas kõiki, kes selleks kaasa aitasid.

Õnnistaks Jumal teid kõiki, kui teie jälle uuesti end pühendate sellele tööle, pidades meele, et teid on saadetud maailma „otšima ja õndjaks tegema neid, kes on kadunud.“

W. C. Reed.

Lõikustanutöö

Lõikustanu aeg on jällegi käes. Jumal kindlasti õnnistab neid, kes wõtawad osa tema tööst, ja täidab oma töötused: „Sest mina olen walwas oma sõna peale, seda tegema.“ Jer. 1, 12. „Sest otšekui wihm ja lumi taewast maha tuleb ja ei lähe mitte sinna tagasi, waid kastab maad ja sigitab seda... wõnda peab minu sõna olema, mis mu suust wälja läheb; ei see pea mitte tühjalt tagasi tulema, waid tegema, mis mu meelepärast on ja seda lorda saatma, mispärast ma seda olen läkitanud.“ Jeef. 55, 10. 11.

Meie usume, et meie ustawate koguduseliikmete ja tööliste ühised püüded lõikustanutöös toowad suure hingedelõikuse taewa aita. Töö algamise kuupäew meie diiwisjonis on sama, mis möödunud aastal, nimelt 26. august. Müüd ootame töölistelt ja koguduste juhtidelt liikmete ülesõhustust selle tähtsa töö jaoks. Meil kui töölistel ja juhtidel on suur eesõigus ja pühha kohus astuda julgesti ees, määrates endale kõrge eesmärk ja seda saawatada. Mingi muu asi ei waimusta ega õhuta koguduseliikmeid nii kui hea eeskuju. Kui juhid Iisraelis juhtisid, siis „rahwas walmistas end hea meelega.“ Rohtum. 5, 1. See imeline edu, mis ilmnis möödunud aasta lõikustanutöös,

lihtkõne töötamiseaeg ja waimustus, millega töötati, rõõmustas meid kõiki. Meie tunnistame, et see edu oli Jumala õnnistuse ja ühendatud jõupingutuste tulemus. Meie hindame wäga, mis meie töölistel ja liikmed on teinud möödunud aastal. Wäga palju oleneb pealikuteft „kümne“, „wiefümne“, „saja“ ja „tuhande“ üle, kelle ülesandeks on koondada, organiseerida ja elustada kõiki. Kui see oli wanasti tõsi, et „wiis teie seast peatwad kümmetuhat taga ajama,“ (3. Moos. 26, 8), mis siis küll wõib saada teostatud, tema ustawate juhtide ja talitliku rahwa poolt? Iisraelile antud töötus on veel täna maffew. Meie wajame täna neid sadasid, tuhandeid ja kümneid tuhandeid, kuni wõit on saawatatud. Annaks Jumal kõigile selle aasta ühistel jõupingutustel sama waimu ja indu, julgust ja waimustust, kui möödunudki aastal, saawatada eesmärk ja jõuda isegi kaugemale sellest.

Soowin igale tööliisele ja ametnikule taewa rikkalikku õnnistust nende mitmesugustes kohustustes ja tänan kõiki kaaswõitlejaid südamlitu kaasatõotamise eest, lootes, et täidame oma ülesande kiiresti.

W. C. Reed.

Misjonitöö aruanne

2. weerand 1939 a.

Uruühingud ja grupid	Liikmeid	Aruandi.	Aruandi. profient	Sonmit- wahu	Siibli aasta	Siibitunde	Misi. käite	Soosofel. toodud	Wistatud	Paigerawi fordi	Ritruft antud	Doibetud fordi	Raamatuid lewitatud	Drafftaate lewitatud	Sebit lewitatud	Misi. kirju firjutatud
1. Abia	17	17	100	8	3	81	9	4	92	34	1	50	2	—	40	—
2. Koogiste	11	11	100	—	—	42	18	18	—	—	1	—	—	8	21	1
3. Paadremaa	17	17	100	12	—	213	68	7	49	45	3	32	10	24	128	4
4. Baldiski	1	1	100	1	—	13	5	—	5	4	—	2	—	—	15	—
5. W.-Nurmu	13	13	100	11	1	171	91	6	75	36	—	44	2	37	142	3
6. W.-Roela	6	6	100	5	—	18	—	—	6	—	3	5	—	—	—	—
7. S.-Kawastu	20	16	80	16	7	126	107	16	15	11	1	35	8	22	109	—
8. Lelle	10	8	80	6	1	21	19	1	1	2	3	4	3	2	20	—
9. Tapa	20	16	80	19	6	138	227	24	45	18	1	5	2	45	213	22
10. Sutlepa	5	4	80	—	—	11	2	—	1	—	—	—	7	5	130	—
11. Kullamaa	14	11	79	—	—	52	67	12	4	12	—	4	4	2	18	—
12. Abia	13	10	77	—	1	67	30	1	2	12	—	—	—	3	85	6
13. Ksil.-Nõmme	12	9	75	6	3	106	38	11	24	14	—	8	11	5	6	1
14. Võltsjamaa	57	43	75	36	3	196	78	32	108	9	21	266	1	10	75	1
15. Muhu	20	15	75	10	1	12	180	—	—	3	3	5	3	8	13	—
16. Alawere	11	8	73	6	5	45	12	3	—	—	—	—	—	7	61	—
17. Kärü	13	9	69	9	3	101	23	4	8	5	3	11	3	—	33	10
18. Tallinn 3.	107	73	68	59	36	407	288	245	65	90	11	144	160	1690	214	30
19. W.-Kuuuste	15	10	67	5	3	71	39	5	94	4	1	47	2	5	50	2
20. Pitawere	6	4	66	3	—	1	39	2	2	—	1	2	—	—	42	—
21. Nõmme	44	27	61	22	6	62	96	4	120	41	40	39	2	14	248	4
22. Türi	31	19	61	12	2	103	46	12	65	4	3	58	12	3	67	13
23. Wästrifu	5	3	60	3	—	34	—	—	—	7	—	—	—	30	—	—
24. Rapla	12	7	58	7	—	31	6	—	—	—	—	—	2	—	59	—
25. Tallinn 1.	193	113	58	93	47	566	507	214	405	148	84	197	67	94	930	51
26. Jõhwi	18	10	55	5	2	161	70	8	79	19	11	73	3	21	103	9
27. Karwa	128	70	54	57	28	503	511	357	218	130	77	122	62	55	510	112
28. Wihula	11	6	54	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	1	40	—
29. Rakvere	68	36	53	28	8	157	232	43	28	44	5	25	23	38	102	23
30. S.-Saani	29	15	52	11	1	66	20	5	7	9	8	3	—	—	131	—
31. Karia	23	12	52	8	4	22	14	1	2	2	2	1	16	10	82	—
32. Jõgewa	23	12	52	12	1	71	57	5	9	19	1	5	2	5	108	—
33. Värnu	96	49	51	39	17	270	252	70	149	36	6	57	33	92	486	23
34. Emmaste	6	3	50	5	10	7	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—
35. Saapjala	26	13	50	11	4	34	15	29	21	8	4	3	31	29	61	7
36. Betseri	30	15	50	9	—	39	44	8	22	5	10	7	3	2	1	7
37. Walga	50	25	50	25	10	42	44	19	5	3	9	8	10	—	28	18
38. Tallinn 4.	27	12	44	11	5	57	135	21	96	33	33	73	4	113	262	12
39. Antsla	23	10	43	15	2	15	10	16	—	—	—	—	—	—	27	2
40. Tartu	302	125	41	77	21	859	640	308	235	226	51	229	69	239	403	39
41. Tallinn 2.	206	83	40	49	31	311	519	99	173	116	46	94	57	578	656	43
42. Halliku	10	4	40	10	—	9	7	12	50	26	—	—	—	—	90	—
43. Paide	31	11	35	7	—	12	101	2	1	2	2	4	20	15	15	3
44. Tõrwa	26	8	31	9	3	90	44	148	—	2	—	—	5	8	55	5
45. Kärkla	18	5	28	3	—	34	38	23	22	—	—	38	15	24	30	13
46. Otepää	16	4	25	2	1	30	12	5	3	7	—	—	—	—	80	—
47. S.-Saani	28	7	25	7	1	78	54	12	15	11	2	6	7	1	20	9
48. Määri	30	7	23	7	3	29	34	5	6	3	—	12	1	—	59	—
49. Sõrwe	5	1	20	3	—	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	1
50. Wändra	5	1	20	4	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
51. Wõru	23	3	13	12	2	28	3	—	—	—	—	—	—	—	170	—
52. Misjonifool	—	27	—	3	1	42	139	8	2	—	—	—	—	—	404	2
53. Mitmesugused	—	8	—	1	1	112	117	92	72	66	—	6	95	105	195	28
54. Auresaare	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55. Keila	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56. Wiljandi	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57. Kõobüla	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

2018 1052 52 779 284 5781 5108 1917 2408 1267 447 1722 757 3350 6862 505

Ringreisul Ida-Ugandas

Uganda misjonipõllu külastamiseks ja koosolekute pidamiseks esimees W. Topenberg teostab jageli misjonireise, mis kestavad harilikult mitu nädalat. Ühele reisiüle pidin ka mina kaasa minema, misjulgune plaan oli mulle juureks rõõmuks, sest tahtsin näha Aafrika misjonitöö palet lähemalt ja kui võimalik selles oseselt kaasa aidata. Tegime vajalikud ettevalmistused. Pole nii väga lihtne ette võtta kolmenädalalist reisu teatud mõttes tühja maastikasse, kus puudub tsivilisatsioon ja isegi eluks vajalikud vahendid. Waja oli kaasa võtta toiduaineid, joogivett, mõned köögi- ja keedunõud, magamisriided, telgid jne. Väikseme ju laagrissa pärismaalaste sekka selle sõna tõelises mõttes.

Neljapäeva varahommikul, 25. mail, pakitsime veel viimased tarvisminevad asjad raske koorma all ägarasse autosse. Tehti veel viimased korraldused kojukäijatele poistele, ning hommikuse päikese kullas järevas värskuses wurasime alla Kireka mäelt ida provintsi poole. Hommik oli ilus; meid teritas ja rõõmustas möödajõidul kaunis troopikaloodus. Öösel oli sadanud vihma. Meie tee nagu hõbedane looklew riba viis meid päikesejäreas läbi lõppaka troopikataimestiku, üle roheliste nõlvade ja orgude, läbi tihedate uhkete metsade, kus igivanad puud vaikides meile alla vaataksid ja taja omi latvu liigutaksid nagu taltes kuisida, kuhu ruttame 80-kilomeetrilise tunnikirusega jõidukil, mis olnud tundmatu seni mustale mandrile. Auto ägas raske koorma all, kuigi ruumi puudusel jaaktsime oma telgi rongiga teele, et jeda hiljem jaamast teelt ära tuua. Ühetunnilise jõidu järele peatusime weidi väikeses Dshindza linnakeses, mille läheduses asuvad kuulsad Niiluse allikad. Sillalt võime waadelda Niiluse kareda-woolulist algust, wetemasje, mis oma tuhhandete kilomeetrite pikkuse teekonna lõpus juurduvad Wahemerre, teel andes elu juba wanast ajast tuntud Niiluse orule Egiptuses.

Peame ruttama edasi, et jõuda õigeks ajaks kohale „Körbe“, kus jutlustab üks meie ewangeliste, jutlustaja M. Lind. Selles linnakeses, mille leidame lahjudes veel viimseid pilke, asub rohkesti indulasi, kellede käjutuses on musti. Tee ääres näeme uhkeid palme omi latvu taewa poole sirutawat. Kohtame eeslite karju; karjased paluvad meid ettevaatlikult mööduda, sest eeslid kartwat autot. Kasutan juhust nende pildistamiseks. Väike aga lõõmab juba pea kohal ja autos on pööraselt kuum, waatamata tuuletõmbusele. Peame kandma troopikakiibaraid. Teeveerul kohtame siin ja seal alasti lapsi. Näeme ka mitmeid misjonijaamu: siin on katoliku omi, mis oma uhkete kirikutega tunnistawad selle misjoni rikkusest ja

ajaloost, siin on mitmeid E. M. S. avaraid koole, kuhu ruttawad õpilased wormis.

Meie esimene peatus on ühes külas, kus elab üks meie musti ewangeliste. Seal pidi olema meie esimene koosolek. Põristatakse trummi, et teatada sellega meie kaabumise ja kutsuda kokku inimesi. Pea on koguke inimesi kogunenud, kuid kahjuks ei leidu küllaldaselt inglise keele waldajat, et edasi anda kõige lihtsamatki kõnet, ja kuna ewangelist on ise juba lahkunud, et olla abiks jutl. Lindile, siis ei jää meil muud üle kui koosolek lõpetada ja reisu jatkata. Jõuname järgmise linnakesse, kust saame kätte ka meie telgi. Siin puhkame weidi ja sirutame end wälja eurooplaste wõferumis tugitoolidel. Kohtame üht ameerika rändmisjonäri, kes reisir ringi oma autobusi, mille siisemus korraldatud väikeseks „forteriks“. Ostame ka temalt mõned raamatud ja sõit jatkub. Veel on umbes 38 km. meie laagrini. Saabudes ühte alevisse, mille läheduses peab ajuma meie telk, küsime informatsiooni meid ümberpiirawalt neegreilt eurooplaste kohta, kes peab siin läheduses telgikoosolekuid. „Ah, see on see riik, kes õpetab nut usku? Ohtje jeda teed mööda ainult üks miil.“ Nii tuntakse meid siingi „uue usu“ nime all. Veel küsike sõit ja olemegi eesmärgil.

Laagris.

Tee ääres märkame plakatit, mis peab juhtima tähelepantu koosolekutele; weidi eemal siimame telki, koosolekuteks ehitatud „palwelat“. See on ehitatud waiadele, kaetud rohkkatusega, waiade wahel on ühendatud lattidega ja kaetud wõi põimitud taimekaswudega, et rahwas ei saaks kõne ajal wahtida ümbrusse. Muldpõrandale on waiade otja kinnitatud latikesed wõi kapid, mis moodustawad pingid. Väike lauake ees täidab puldi aset. Seega ongi palwela walmis. Siinjasamas elab ka walge ewangelist ise. Teine „maja“ on ehitatud mustade ewangelistide jaoks. Pärast tarwitamist laome oma koorma ühe juure puu alla, sest w. Topenberg peab ruttama tagasi Torowosse, et ära tuua sealt telk. Kell on juba pool miis, ning poole tunni pärast algab koosolek. Jään ka koosolekule. W. Lind on hea kõneleja ja toob oma kuulutuse hästi, kuid tõlk on unine ja nii mõndagi läheb kaduma. Tahaksin ise meeleldi „appi“ minna, kuid ei oska kahjuks keelt. Kõne ajal jõuab tagasi auto. Müüid on kõikide huwi juhitud wastsaabuwale autole. Jutlustaja näeb waeiwa, et koondada jälle rahwa tähelepantu ja huwi kõnele.

Koosolek lõppenud ruttab terwe see hulk meie autot ja meid endid waatama. Oleme ju neile uudiseks, küllalised kaugelt. Kuna teatatud, et jääme siia pikemaks, siis jätawad nad osa uudis-

hinuist tagavaraks. Pimedus jõuab kätte. Korraldame oma asju, valmistame õhtueinet, mis maitseb ka hea, sest oleme ju päeva läbi söömata. Toppenbergid magavad autos, mulle on nähtud ette „woodi“ telgis. Me on valmistatud lihtne — ajalehed matratsiks all — kuid uni maitseb pärast päevast väsitavat sõitu magus.

Järgmisel päeval jatkame tegevust ja korraldame. Valmistame sööki, nii hästi kui see võimalik siinseis primitiivseis olukorrades. Keelpäeva ajal muutub väljakamatamatult palavaks, sest päike loomendab pea kohal, ja tekk ei paku varju soojuse eest. On väikesteid kärbsed, kes ei anna rahu; ainuseks abinõuks nende eest on moskiitovõrk.

Kell 5 p. l. on jälle koosolek. Nüüd kõneleb w. Toppenberg surmude seisukorrast. Koos on inimesi 70 ümber. Tõlgiga näeb wend jälle kurja waeva. Koosolijad kuulavad huviga. Kuid veel suurema huviga näevad nad meid valitvat. Lapsed, peagu alasti, istuvad muldpõrandal. Suuremail lastel on väikesed, wend mõi öde, selga teatud, ja seal nad istuvad. Kärbsed on aga karjas nende kallal: näol, peal, kuul, silmil. Kuid nad nagu ei pane neid tähelegi. Wiist harjunud ja tuimaks muutunud. Minult kui väikesed balyd muutuvad rahutuks, siis nad tõusevad püsti ja dõtsutavad weidi oma kandami ja istuvad siis jälle.

Ka kohalik pealik on kohal. Tema kutjuskil w. Lindi siia ja andis talle maatriki kasutamiseks. Ülempealik ja teised pealikud, kes kuuluvad mõnda kristlikku usuleltsi, on talle vihased, et ta on julgunud kutjuda lahkusulise siia. Selle karistuseks lubavad temalt ära võtta oja maad ja alamaid, kelledele ta sai tulumaksu. Kuid ta ei näi kartvat: tuleb ise ka ikka koosolekule. Telgi ukse ees kogunevad külastajad. Wahivad meid eriti. Paistab, et leiavad meis midagi imelikku ja waatlemisväärselt. Korraga puhkewad nad kõik naerma. Meile jäigi teadmatuks, mis nad nii imelikku ja naermanewat awastasid. Järgneb õhtusöök, jalutuskäik. Waatleme Gõunaristi taewa sinisel foonil. Gemalt paistab Suur wanter. Meenub kodu. Mis tehakse seal lauges põhjas? Kuidas elatakse ja mis seal uudiseid? Hinges terkiwad mälestused — nii armjad ja lähedased...

Pühapäewa õhtul on kohal wiis pealikut; nende peamine huwi on wiist küll eurooplasi näha, kuid nad kuulawad ka hoolega kõnet. Pärismaalased on siin peamiselt kõik kristlased. Katolikur ja C. M. S. misjon tulles Ugandasse õpetasid neile muidugi katekismuse kärke ja sellega ka pühapäewa pühitsemist. Ent hiljem, kui piibel tõlgiti Uganda keelde, nad leidsid, et „seitsmes päew on hingamispäew Jehoovale, Sinu Jumalale.“ Nad tulid küsima seletust misjonäridelt. Wiimased olid nüüd kimbatuses. Kuidas seletada neile lihtsaile looduslastele keerulist kiriku omawoli hingamis-

päewa muutmises? Et katoliku kirik on muutnud käsud, seda ei wõinud nad ütelda. See oleks neid kompromiteerinud ja rahwa wiinud segadusse ja usaldamatusesse. Üks wale toob endaga kaasa teifi. Nii ka siin. Misjonärid otsustasid ühisel nõuupidamisel rahwale teatada, et mitte pühapäew pole nädala esimene päew, waid esmaspäew, ja seega ongi pühapäew nädala seitsmes s. o. hingamispäew, nagu seda piibel õpetab. Wiist on Uganda küll ainuke maa, kus rahwal selline arusaamine, et nädala seitsmes päew on pühapäew. Seetõttu peab rahwale peale käskude wõltsimise selgitamist ka näitama teist „kiritegu“ — kalendri muutmist. Kuid ega kuulajad nii kergesti aru saa sellest. Sageli pärast paaritunnilist misjonäri selgitawat kõnet kui küsida kuuljailt: „Misjogune päew on nädala seitsmes päew?“ wastawad nad kooris: „Pühapäew!“ mõi jälle kui küsida: „Mitmes päew nädalas on pühapäew?“ nad wastawad wõiduroõmsalt, nagu oleks nad nüüd jõudnud selgujele lõplikult: „Seitsmes.“ Nii ei jõua nad nii pea aru saada efektusest ja neile tuleb seda küsimust selgitada uuesti ja uuesti, kuni nad wiimaks hakkawad taipama. Mitmed siis imetlewad ja koju minnes arutlewad, et küll need eurooplased on imelikud oma usuga: muudawad käsud, siis muudawad kalendri, kee kõik pole kooskõlas Jumala sõnaga ja lõpuks ei leia nad ühist keelt oma õpetuse esitamises meile. Seega püüab saatan jällegi pimedust süwendada rahwa seas ja neid hoida eemal tõe õpetusest.

Selgitades pühapäewa küsimust pakkunud misj. M. Lind 100 krooni sellele, kes mõiks näidata piiblist, et peame pühitsemise pühapäewa. Ta õelnud neile ka, et kui nad ise ei tea, siis mingi ja küsige oma preestrit ja jutlustajailt ja järgmisel päewal wõiwad nad tulesse oma teatega ittagi kätte saada 100 krooni, nagu lubatud. Koosolekul olnud ka üks muhameediusuline pealik. Ta kõnelnud sellest koosolekust ja pakkumisest oma nõukogus, kuhu kuulusid ka pärismaalised jutlustajad. „Mis te õpetate walet?“ küsis ta pahajelt. „Ma ise kuulsin kuidas ta näitas piiblist, et õige hingamispäew on mitte pühapäew, waid laupäew. Ka kuulsin ta pakkumist — anda igaühale 100 kr., kui keegi wõib näidata wastupidist.“ „Õh, oleksime me olnud seal,“ hüüdsid jutlustajad, „me oleksime talle seda tõestanud. Kuid me ei teadnud sellisest pakkumisest.“ „Andke mulle teada selline kirjakohht ja ma lähen toon raha ära,“ nõudis nüüd pealik. Ent ükski ei wõinud leida sellist kirjakohhta, ja nad pidid häbiga waikima pealiku ees, nagu kord Baabeli targad Nebukadnetsari ees.

Üks pärismaalisi C. M. S. jutlustajaid oli wäga wiisane „waleprohweteile“, kes tulnud „efiitama“ tema rahwast. Ta annud käsu oma liitmeile maha lõhkuda ühel ööl meie koosolekumaja. Ent enne ta tulnud siiski kord kuulama kõnet, mida see waleprohwet räägib. Wates sellest õh-

lust olnud ta alati kohal ja tunnistanud lõpuks: „Teil näib olevat tõde. Ja kui see on nõnda, siis tahan ka mina hakata elama selle õpetuse järele.“ Kuid ta oli kahjuks, nagu Felix, peaaegu valmis tulema, kuid hiljem ei olnud teda ometi enam näha koosolekul.

R o j u s i d i t.

Pikkamööda mööduvad päevad. Pea kaks nädalat oleme juba olnud ära kodunt. Koosolekuisel osavõtjate arv jääb lõpu poole hõredamaks ja üsna vähejeks. Nähtavasti hoiatavad preestrid ja jutlustajad kõvasti oma liikmeid ja keelavad koosolekule tulemast. Õpetame mõni päev varem oma koosolekud, kui alul kawatsetud ja korraldame rõõmsas meeleolus ärasõitu. Nii vaheldusriikas, kui see reis ka on, toob ta siiski kaasa endaga mõndagi, mis on lõpuks tüütav. Nii näiteks päeval suur kuumus; siis väikesed jääseksed, kes isegi läbi moskiitorõõrgu kipuvad pugema; moskiitod ja mitmesuguseid kärbeid on kallale kippumas ja need purevad näo ja käed lõpuks ära selliselt, et on üles paistetunud ja punased.

Teel peatume veel jutlustaja Lindi kodus. Tema majast veidi eemal asub meie kool, kus on õpilasi umbes 40. Lind ise õpetab ka seal koolis. Mitmed neist on juba aastais. See Ida-Uganda misjonijaam — Katoro — on eemal väikestest Mbale linnakesest 12 miili. Järgmine peatus on Kamulis. Dõse suure tee ääres, umbes üks miil Kamuli linnast, asub meie palvela tohutu suure maruuli puu varjus. Siin korraldame endid jälle lühemaks peatumiseks, kuna tahame siin veeta hingamispäeva.

Hingamispäeval koguneb meie väike palvela rahvaft käis. Ühel naisel on kaigas vaip ja ta eelistab ühes oma hobrannadega istumist jellel vaibal. Ka lapsi on hulki. Nad õpivad eraldatud klassis. Mehed on kaunis rähalais; ühel isegi kuub pahempidi seljas. Kõik saabujad teretavad meid ja siis istet võtnud vahivad meid. Waatlen palwelat. Seinad on põimitud puu õldest ja „kroh-witud“ mulla ning lehmaõnniku seguga. Sellega on ka taetud põrand. Katuseks siiski plekk, millel aga suured augud sees, kust võsle kuu uuriwalt sisse waatab. Seintes on aknaaugud, mis on wiltu. On ukseauk, kuid puudub uks. Nii siis rahwas on lihtne, kamuti nende „kirik“. Nad wajaksid ka paremat, kuid puudub raha. Wahendite puudus annab end tunda misjonipõllul mitmelgi puhul walujalt. Tõõliti oleks olewat waja tööle panna. Pärismaalistel töölistel peaks palju tõstma, sest saawad wähe.

Esmapäewal, 12. juunil jõuame koju, meie misjonikeskuse Kirefale. Oleme tänulikud ja rõõmsad oma wägewa Wõimehe ees, kes meid hoidis ja saatis jellel reisul ja õnnistas meie üritust. Wõiks see olla kasuliks ja õnnistuseks neile hinge-

Advent-usuühingute Usuteaduse Kooli

1. klassi wõetakse uusi õpilasi. Wawaldused ühes wajalike tunnustustega saata kooli juhatajale Tallinn, Merepuiestee 14-a. 27. augustiks.

Õppetöö algab 28. augustil.

dele, kelledega puutusime kokku. Wõiks Issand ise veel koguda oma kodunuid lambaid jellel suurel mustal mandril!

Meie tööst Ugandas.

Meie tööd alustati Ugandas misjonär Maxwelli poolt 1927. aastal. Temale järgnesid teised töölised, nagu Toppenberg, Anderson, Rasmusen ja Wundersbach. Need mehed on teinud pingutust töö edenemiseks ja ülesehitamiseks. Algul Uganda kuulus Ida-Aafrika uniooni alla, kuid töö kaswades ta organiseeriti iseseiswaks Upper Nile (Ülem Niiluse) uniooniks. See muudatus wiidi läbi 1933. aastal. Hiljem tulid misjonäridena veel M. Lind ja W. Pedersen. Praegu on eurooplasi misjonäre: Toppenberg, Lind, Pedersen ja mina. Peale minu on kõik skandinaawlased; seega ta on otsekui Skandinaawia misjonipõld.

Jutlustajaid on 4, pärismaalisi ewangeliste 4, pärismaalisi piiblitöölisi 17, õpetajaid 10, kolportööre 14, liikmeid 406, ristimisklassis ettevalmistamisel 348, kogudusi 28, õpilasi kokku 362, kelledest suurem osa on algkooli õpilasi, hingamispäewakooli liikmeid 1013.

Kristlik misjonitöö algas Ugandas läinud sajandi teisel poolel. 1877. a. saatis C. M. S. (Church Missionary Society) mõned misjonärid siia. Neile järgnesid paar aastat hiljem prantsuse katoliiklased. Alul kohapealne kuningas oli huwitatud ristiusust, kuid warsti muutus ta suureks tagasiusjaks. Metssil tagasiusamine Lewis, kuni kogu maailm teadis Uganda märtreist. Mitmed lunastasid oma usku surmaga. Nastaid hiljem kui juba tagasiusamine rauges ja saabusid paremad ajad ristiusule, wõis näha koosolekul inimesi, kelle huuled olid ära lõigatud kuninga käsul nende usutunnistuse karistuseks. Selline oli alul seisukord. Nüüd on Issand saatnud suurema walguse Ugandale, ja me wajame taewa wäge ja uut elustust ja apostliku koguduse waimu töö lõpetamiseks. Palwetagem selle pärast!

M. Saks.

Misjonipõllud

Loeng 26. augustil.

Meie kasvatusajutused.

Meie seisame ühe madala latvionni ees, kus asub kool. Suguharu pealisk on lastnud selle ehitada ja siis saatnud meile misjonijaama tungiva pakve: Saate meile õpetaja! Sisse astudes me leidsime ees tühja, hämara ruumi, kus ainja õpewahendina oli must seinatahwel ja piirut kriiti. Hiljem me külastasime weel seda koolimaja, et tutvuneda lähemalt tööga jelles koolis. Me kohtasime seal õige mitmekesise õpilastegrupi. Seal istusid põrandal 30-aastased mehed ja piiridid õppida lugema; seal olid naised kirjandavate imikutega süles, kes piiridid tungida kirjatahtede jaldustesse. Siin oli lapsi igas vanuses. Nad kõik tahtsid midagi õppida Jumalast taewas ja Zeesusest Kristusest.

Selles koolis ei ole puitke ega laudu, waid kõik istuvad põrandal, hoides oma wasemas käes kivitahvli. Suurele tahvlile seinal ilmuvad üksifid tähed, sõnad, laused ja arvud, mis õpetaja kirjutab. Õpilased piiridwad seda järele kirjutada. Mõnele see õnnestub, teistele aga mitte.

Ja, kirjililatsioon tungib Afrikasse. Nastahtandeid kestnud waimne uinak on kadumas ja uued olud mõjutavad loodujelapsi. Afrika ärkab! Noorsugu on waturwõtklik ja tungib edasi. Mündatused ümbruses arwaldawad mõju. Maanteedel kihutatwad walged oma autodel, kuna lennikid müriwewad õhus. Noored lahkuwad koduküladest, et otsida enant tasuwat teenistust. Mõne aasta pärast nad tulewad koju ja jutustawad kodustele nähtud imedest. Nad jutustawad suurtest laewadest sadamates ja rongidest, mis walgu kiirusel edasi kihutatwad, suurtest kaubamajadest, jalgratastest, kõnemasinatest ja teistest ennekulmatutest asjadest. Kõnlaelanikud on jügarwalt haaratud. Peab kõesti imelik olema seal kaugel wäljas. Ja kui noored jälle wälja teenistusse lähewad, siis järgiwad neile mitmed uustulnutad.

Ja, Afrika ärkab. Kõikjal kuulduw häädeid: Andke meile õpetajaid! Me tahame õppida walgetelt meestelt. Me tahame ka targaks ja rikaks saada nagu temagi.

Ka meil tuleb pidada sammu selle eduga. Meie noored ei pea mitte teistest taha jääma. Nad peawad tundma õppima töö wäärtust. Neil peab arenema iseloom, mis on wõimeline tegema ka julikku tööd oma rahwa jaoks. Riisugune haridus on neile wäärtuslikum kui raha ja warandused. Meie piirid on anda noortsoole kriitlikku haridust, mis neist teeks hingedewõitjad Kristusele. Mõlemist soost noored wajawad seda ühtlakselt. Igal misjonijaamal peab olema ka tütar-

laste-koolid, ainult siis edeneb elu harilikul teel. Aidake neid puudusi kõrvaldada!

S. G. Maxwell,
Keenia uniooni esimees.

Loeng 2. septembril.

Glewandiluu-rannikult.

Prantsusmaale kuuluw Glewandiluu-rannik on tõekulutusjale weel uudismaa. Abidjan oma 70.000 elanikuga on siinne juurim sadamalinn. Kuus aastat tagasi asus siia üks adventuslik ärimees. Piirid on siin linnas piiblikool 14 õpilasega. Hiljuti külastas üks õpetaja Glewandiluu-rannikult seda linna ja pidas siin terve rea koosolekuid. Selle tulemusena oli wiis uut pöördunud liiget. Meie siinne kogudus koosneb jüdamlikest misjonitööõpradest. Nad armastawad kuulust ja toowad õhtoreid selle edustamiseks.

Mõni aasta tagasi asusid kaks meie Kuld-rannikul elawat liiget Glewandiluu-rannikule. Nad asutasid sinna katekistanduse. Siin ütkilduses nad elasid aastaid. Nad pidasid hingamis-päewa, aga neil ei olnud wõimalik teiste usklikkudega kokku tulla. Siis hiljem külastas neid üks jutlustaja Kuld-rannikult. Sellele nad andsid oma kogutud kümniise. Nad kuulutasid oma ümbruses ewangeeliumi ja wõitsid sealt mitmed hinged tõele, nii et seal on nüüd kena kogudus.

Kaks ühte suguharusse kuuluwat meest õppisid Nantis tõde tundma ja hiljem nad lewitafid seda ka oma kodukohas. Piirid on meil seal 27 liikmest koosnew kogudus. Inimesed siin on tahtlikud kuulma Jumala sõna. Selle suguharu pealisk külastab alati meie koosolekuid ja pooldab tõde. Ta ootab, et mõni jutlustaja asuks alati siin ja õpetaks tema rahvast. Meil aga puuduwad arwitajad, et õpetada neile Jumala teesid.

Minult mõned meie liikmetest Glewandiluu-rannikul mõistawad lugeda ja kirjutada. Siiski on muudatus, mis ewangeelium neis esile toonud, wäga suur. Nende elumajad on forralitud ja nad riietuwad puhtalt; nad on wabad kahjulikest harjumustest ja pahedest, mille all ümbruskonna rahwas kannatab. Ka nende lapsed piiridwad oma noore siidame Jumalale.

S. Clifford,
Kuld-ranniku uniooni esimees.

Loeng 9. septembril.

Tütarlastekoolid.

Tütarlastele hariduse andmise wajadust ei mõistnud nende wanemad kuni wiimase ajani. Tütarlapsed „pandi“ wõimalikult awara mehele. See oli kõik, mis mõeldi teha nende heaks. Piirid

on olukorrad siiski muutunud. Nafrilastel on nüüd soov tütarlaste koolitamiseks. Jutlustajad ja õpetajad esinevad alataja palvetega, et ehitataks kooli tütarlastele.

Mida me tahame saavutada tütarlastekoolidega? Ohtideks peab neid siisemisele ette valmistama. Hommiku ja õhtupalvuste, koguduse poolt neile antud ülesannete täitmise ja palvetoosolekute läbi võidetakse tütarlaste süda kristlikule elule. Mitmed julgustavad läbielud tõendavad seda. Ühel noorel tütarlapsel oli soov lugema õppida. Ta tuli selleks misjonikooli. Kool mõjutas teda sel määral, et talle tuli soov midagi teha kristluse heaks. Ta otsustas ühele teisele tütarlapsel, kes ei mõistnud lugeda, piiblist ette lugeda. Enam veel, see tütarlaps õppis Matt. 24. peatüki pähe ja õpetas seda teistele.

Õpetus ei piirdu mitte üksi waimse ja waimliku alaga. Iga tütarlast õpetatakse samal ajal tema elukuttes, see on majapidamises ja emakohustes. Puhtusekõnnimisele kodus ja toitlusõpetusele pannakse erilist rõhku. Nad peavad teadma, et maailmas on veel muud toiduaineid kui liha ja oad.

Kuulge, mis õpilased ise kooli kohta ütlevad. Üks tütarlaps ütles: „Kui meie ei oleks siin ega teaks kristlusest midagi, siis me oleksime juba ammu abiellunud. Me tunneksime ainult oma rasket tööpäeva. Ainult töö ja piin oleks meie saatus, kuna meie mehed laisklevad. Kui meie tööd ei tee, siis saaksime meestelt peksa. Meil tulnuks elada mustuses ja rumaluses.“

Teine tütarlaps ütles: „Kui meie fõrd koolist lahkume, siis me püüame teistele tütarlastele abiks olla, et ka nemad võiksid leida Jumala tundmise.“

Meie pärismaalastel jutlustajatel ja õpetajatel on tarvis naist, kes on õppinud meie misjonikoolis. Nad teavad, et nii nad saavad endale tubli perenaise kodus ja abilise misjonitöös. Võimaldame seda neile.

Marjorie Lewis.

Loeng 16. septembril.

Töö naiste heaks.

Astafadasid on Afrika naine äganud orjuse, mõistmatuse ja hirmu kõidikus. Ta on sellepärast väga ostamatu ja saamatu. Ta ei ole võinud midagi õppida. Kui tuli ewangeelium, siis oli temal ka seda raske aru saada. Ta armas, et ewangeeliumist võivad osa saada ainult tema mees ja tema wennad. Tänapäew aga võib ta teada, et Jeesus Kristus tahab ka temale tuua wabadust ja rõõmu. Ta on ära tunnud, et Onnistegija on surnud ka tema eest, et teda kutsuda uuele elule.

Tuleb imestada neid muudatusi, mis ewangeelium on toonud selle fõrd põlatud ja mõist-

Singamispäewakooli aruanne

2. weerand 1939 a.

Singamispäewa koolid	Koguduse liikm.	Kooli liikmeid	Keskne osandj.	Õpandjate %	Mati kohal	Õppimise-õppe- tuli õppinud	S. p. t. liikmeid ristitud
1. Velle	10	7	14	200	6	1	—
2. Tõgewa	23	16	28	175	2	2	—
3. Kärkla	18	10	14	140	8	—	3
4. Antsla	23	15	20	133	1	—	—
5. Mävere	11	9	11	122	6	—	—
6. Wästriku	5	12	15	120	3	—	—
7. Koogiste	11	11	13	116	5	—	—
8. Kaadremaa	17	20	23	115	5	—	—
9. Võltjamaa	57	65	70	107	57	—	—
10. Tõrwa	26	28	30	106	9	—	2
11. Saapsalu	26	27	28	104	7	2	5
12. Türi	31	31	32	103	4	1	5
13. Abia	13	14	14	100	13	—	—
14. Halliku	10	10	10	100	—	—	—
15. Kullamaa	14	17	17	100	—	—	—
16. Baldiski	1	3	3	100	2	1	—
17. Wikawere	6	6	6	100	3	1	—
18. Sõrwe	5	4	4	100	3	1	—
19. W.-Rummu	13	18	18	100	17	5	—
20. W.-Roela	6	9	9	100	5	—	—
21. Tallinn 1.	193	200	190	95	39	27	—
22. Abia	17	17	16	94	10	1	—
23. Kärnu	13	17	16	94	5	—	—
24. Wibula	11	13	12	92	2	—	—
25. Karja	23	19	17	90	5	—	—
26. Tapa	20	23	20	87	17	13	—
27. S.-Jaani	29	35	30	86	—	—	—
28. Kil.-Nõmme	12	13	11	84	5	—	—
29. Emmaste	6	6	5	83	5	—	—
30. Määri	30	27	22	81	16	—	2
31. Vaide	31	20	16	80	14	—	2
32. Värnu	96	126	101	80	37	23	—
33. Tallinn 2.	206	180	145	80	27	22	—
34. Sutlepa	5	5	4	80	—	—	—
35. Tõhwi	18	18	14	78	4	—	—
36. Narwa	128	120	90	75	19	7	—
37. Tallinn 4.	27	22	16	73	5	1	—
38. W.-Kuuuste	15	15	11	73	5	—	—
39. Tallinn 3.	107	120	85	70	—	—	—
40. Tartu	302	245	165	67	—	—	25
41. S.-Jaani	28	34	22	65	28	—	3
42. Wändra	5	5	5	60	—	—	—
43. Muhu	20	20	12	60	—	—	—
44. Otepää	16	16	9	56	2	—	—
45. Kureslaare	44	18	10	55	1	—	—
46. Rapla	12	20	11	55	—	—	—
47. K.-Kavastu	20	22	12	54	—	—	—
48. Nõmme	44	44	24	54	5	25	—
49. Võru	23	24	15	52	—	—	—
50. Walga	50	43	22	51	—	—	3
51. Pefteri	30	28	13	46	—	—	5
52. Keila	6	6	—	—	—	—	—
53. Rakvere	68	56	—	—	—	—	—
54. Wiljandi	36	35	—	—	—	—	—
55. Rõõkõla	6	6	—	—	—	—	—

2018 1956 1594 81 403 132 55

matu naise ellu. Algul oli see muutus väga aeglane; see on nõudnud suurt tööd ja pingutust.

Nii palju kui aeg ja vahendid lubavad, me külastame naise nende oma kodudes ja räägime nendega nende töö juures. Me räägime neile asjust, millega nad tegelevad. Sellega tõstame tunduvalt naiste eneseusaldust. Nad saavad aru, et Jumal arvustab ka nendega ja võib ka neile oma õnnistuse anda.

Te peaksite kuulma, kui tänuhulka ja liigutust nad räägivad Jumala abist. Ta võttis neilt hirmu ja ebausku. Need naised on muutunud valguskandjaks oma perekondades. Nad aitavad ka oma naabreid tulla kristliku usu vabadusse ja rõõmusse.

Seal on vana Refa. Ta on vanim oma mehe seitse naise hulgas. Teised on veel paganad. Refa eluruum on puhas ja forras, kuigi väga lihtne. Tema juures on tema kolm last, kes on alla kaksteist aastat vanad. Kui kenad näevad nad välja! Ja nad õpivad usinasti piibliõpetust. Väike Josef teab veel kõiki meelepeetavaid jalme eelmisest aastast. Seitsemeaastane tüdruk mõistab peast mitu peatükki piiblist ja laulab oma vennaga evangeeliumilaulu. See liigutab meid sügavasti, kui me näeme, kuidas need lapsed ja nende ema on nii usklikud ja hoolivad Issandas. Mees peab lugu oma Refast ja teised naised kardavad ja imestavad teda.

Nii on meil siin hulk usklikke naise, kes oma eeskujuliku eluga on heaks abiks meie tööle.

Karen Nielsen.

Loeng 23. septembril.

Aafrika vajadused.

Sel weerandil kuulsiime oma hingamispäevafoolis mitmeid aruandeid meie töö üle Ida- ja

Lääne-Aafrikas. Paljud edusammud on saanud meile teatavaks, aga oleme kuulnud ka tungivatest vajadustest. Ennekoike aga peafinne märkima, kui tõsiselt on meie misjonärid andunud oma ülesandele ja kuidas nad teevad tööd kõige südamega. Oluforrad on küllalt rasked, ometi täidavad nad päev-päevast oma ülesannet. Nad armastavad Aafrikat ja püüavad viia evangeeliumi valgust hellele pimedale maale.

Te olete neist aruandeist kuulnud lastistest uuestest ja vastamata palvetest. Te olete kuulnud neist tuhandeid, kes sel maal Jumala poole pööranud. Nii võite endale ette kujutada, kui suur ja tõsine on siin meie ülesanne. Kuulutus Jumala riigist peab minema tunnistuseks kogu maailmale.

Meil on siin umbes 10.000 liiget; hingamispäevafooli külastab umbes 36.000 inimest. Me peame katsuma sel põllul foori asutada, kus jutlustajaid ja evangeeliste fooritada.

Töö vajadused pole olnud kunagi nii suured kui nüüd. Tööliki on võrdlemisi vähe. Kust leiaksime mehi ja naise, kes oleksid valmis ja suutelised aitama? Meil on lähemas tulevikus tarvis asutada kahte õppeasutust, kus võime jutlustajaid ja õpetajaid ette valmistada.

Aafrikas on veel suuri maa-alasid, kus ei ole tööd alustatudki. Uksed on arvatud juba mitmeid aastaid. Me oleme leidnud paljudes kohtades usklikke, aga pole misjonäri või evangeelisti, kes võiks usklikke hingi juhatada tõe juure.

Jumal hüüab nüüd tungivamalt kui kunagi enne: Kes tahab olla minu abilise?

Koguduse kord

Abielu

Abielu on püha. — „Perekonna side on tihe, õrnem ja püham kõigest maa peal. See oli määratud õnnistuseks inimkonnale. Ja, abielu on tõesti õnnistuseks seal, kus abiellu astutakse mõistusega, Jumala kartuses ja teadlikkude kaalutlustega oma vastutuse üle.“ — „*Ministry of Healing*“, lhk. 356, 357.

Pühakirjavastased abielud keelatud. — „Ärge vedage mitte võõras ikkes uskumata rahvaga. Sest mis on õigusel tegemist ülekohtuga? Mis on valgusel tegemist pimedusega? Kuidas sünnib Kristus ja paharett ühte? Ehk mis osa on usklikul uskumata inimesega? Kuidas sünnib Jumala tempel ühte võõraste jumalatega? Sest te olete elava Jumala tempel, rõnda kui Jumal on

ütelnud: Ma tahan nende sees elada, ja nende sees käia, ja tahan nende Jumal olla, ja nemad peavad mulle rahvaks olema. Seepärast minge nende seast ära, ja lahutage endid, ütleb Issand, ja ärge puutuge mitte roojase külge, siis tahan mina teid vastu võtta. Ja ma tahan teile Isaks olla, ja teie peate mulle poegadeks ja tütardeks olema, ütleb kõigevägevam Issand.“ 2. Kor. 6, 14—18. Kristlikud noored peavad pühendama suurt hoolikust sõpruse loomisele ja seltsiliste valimisele. Vaadake ette, et mis te nüüd arvasite olevat puhta kulla, hiljem ei muutuks lihtsalt metalliks. Maailmalikud ühendused toovad takistusi teie jumalateenimisele. Palju hingi on rikunud õnnetest ühendustest, olgu see äri alal või abielu, nende poolt, kes iial ei saa kõrgemaks ega paremaks. Iial ei peaks Ju-

mala rahvas astuma keelatud pinnale. Abielud usklike ja uskmatute vahel on Jumal keelanud.“ „*Fundamentals of Christian Education*“, lhk. 500.

„Issand keelas iisraellastel abiellumise ümberkaudsete, ebajumalaid teeniva rahva liikmetega.

„Oma tüdrit ei pea sa mitte ta pojale andma ja ta tüdrit ei pea sa mitte oma pojale võtma; sest ta saadab su pojad minu järele ära, et nemad teisi jumalaid teenivad ja Jehoova viha sütib põlema teie vastu ja ta kaotab teid usinasti ära.“ „Sest sa olid üks püha rahvas Jehoovale oma Jumalale; sind on Jehoova, su Jumal ära valitsenud, et sa temale pead olema üks ise rahvas kõige rahva seast, mis maa peal on. Ei mitte seepärast, et teid enam on kui kõik muud rahvast, pole Jehoova teid nii väga armastanud ja teid ära valitsenud, sest teie olete vähem kõige rahva seast. Vaid seepärast, et Jehoova teid armastas, ja et ta pidi vannet pidama, mis ta teie vanematele vandunud!“

„Siin on otsesed juhised, mis ulatavad kuni meie päevadeni. Jumal räägib meie vastu viimisel ajal ja teda mõistetakse ning kuulatakse.“ „*Testimonies*“ V, lhk. 328.

Jutlustajad ei peaks laulatama usklike uskmatuga. — On vastuolus eluga ja koguduse põhimõtetega, kui jutlustaja korraldaks laulutuse usklike ja uskmatu abiellu ühendamiseks. Selle all on mõeldud koguduseliikmete abiellumist teise usu liikme või pooldajaga. Jutlustaja saab kõik oma õigused ja võimu koguduselt, ja ühelgi tingimusel ei peaks ta kasutama neid õigusi vastupidiselt organisatsiooni korraldustele ega kommetele, kes on annud talle volitused.

Laulatada võib ainult ametisse õnnistatud jutlustaja. — Mitte üheski olukorras ei anna kogudus õigust laulatamiseks kohaliku koguduse vanemale, kuigi ta võib olla ka ametisse õnnistatud, ega ametisse õnnistamata evangeeliumitöölisele. Ainult ametisse õnnistatud jutlustajad, kel on vastavad volitused, on õigus- tatud korraldama säärast talitust.

General Konverentsi otsus laulatustalituse kohta. — „Kuna läbielud on meile õpetanud, et kui jäetakse tähele panemata Jumala Sõna selge nõuanne ja meie inimesed abielluvad uskmatuga või mitte meie koguduse liikmega, siis see viib kurvastusse, pettumusse ja isegi usust lange- misele, seepärast

otsustame paluda meie kogenud töö- lisi anda nõu ja õpetust abielu küsimuses meie noortele õigel ajal ja kohal, näidates abielu seaduse pühadust ning vajadust jumaliku juhti- mise järele igal sammul, mis võib mõjutada kogu nende eluaegset õnne ja kõlvulisust, samuti hoiatada abiellumast uskmatutega või teise usu liikmetega; ja

soovitame, et laulatusel pandaks rõh- ku lihtsusele, ja et kasutataks mõnd säärast lihtsat vormi, nagu on antud raamatus „*Manual for Ministers*“. Meie ei poolda tseremooniat lau- latussõrmusega ja samuti seda, et meie töölised laulataksid usklike uskmatutega või mitte- adventusklikega.“ „*Autumn Council Actions*, 1925, lhk. 213.

Lahutus

General Konverentsi otsus lahutuse kohta. —

„Kuna maailmas kasvab lahutuste arv ja loo- bumine pühast abielu töötusest, vaatavad paljud abielule kui lühiajalisele seltskondlikule seiklu- sele, mida alustatakse kergelt ja katkestatakse siis, kui tahetakse; ja

kuna on alatine hädadoht, et meie rahvas tõmmatakse eemale vanast vaimust ja vaada- takse ükskõikselt sellele, mida Jumala sõna keelab, seepärast

otsustame, et meie tunnustame lahu- tamise pattu ega õigusta ühtki seaduslikku sammu, mis võtavad lahutamiseks ette need, kes kord on laulatatud, välja arvatud juhtumeil, mis on näidatud Matt. 5, 32.“ *Sealsamas*, lhk. 13.

Lepitage, kus võimalik. — Kogudus peaks kõikjal, kus arusaamatus ja ustavusetus äh- vardab katkestada perekonna sidemed, aitama mõlemaid pooli andestuse ja leppimise teele, mis hoiab kodu ja parandab eksijaid ja nii kõrval- dab neil põhjuse alustada kohtus abielu lahu- tuse nõudmist. Arusaadav, patust ei pea liht- salt mööda minema ega seda koguni õigustama. Kogudusele on antud autoriteet, ja ta peab nõud- ma distsipliini ja kõrget taset kõlbelises puhtu- ses ja aususes.

kaasa arvatud ka kohtu otsus ja protokoll, tea- des, kas süüdistatav oli isiklikult või kaitsja läbi kohtus. Kui on veel kahtlust, siis peaks jutlustaja küsima nõu liidu ametnikelt, enne kui ta võtab ette laulatustalituse.

General Konverentsi otsus kõlbelisest tasa- pinnast. „Meie oleme jõudnud Piibli poolt ette öeldud kurjadesse päevadesse. Kõikjal valitseb vaimulik tuimus ja kõlbeline langus. On saabu- nud ajad, mis on sarnased Noa ja Loti päeva- dele. Kahtlemine mitte ainult ei rända ringi uhkes võitlustuhinas, vaid on varjatud isegi kristliku nime ja eetika all ja leiab selle läbi sissepääsu paljude tõsiste kristlaste südame- tesse. Kõlbeline roojus ähvardab tuhandete elusid. Abielu, mille seadis tark Looja kodude ja setskonna kaitseks, on saanud kõige õiguse vaenlase pealetungi eriliseks märklauaks. Lahu- tused, sageli rajatud kõige tähtsusetumaile põhjustele, kasvavad kiiresti. Maailmalikud lõ- bustused, mis mõjutavad patule ja kuriteole; halb kirjandus, mis juhhib puhtusetusele ja roo-

jusele, — kõik need ebapühad mõjud hävitavad seltskonda, purustavad kodusid ja nõrgestavad riiki. Kristuse kogudus, olles ümbritsetud neist pahadest mõjudest, peab seisma puhtuses ja mõistlikkuses oma püha kutsumise kohaselt, ning olema ustav tööle ja lihtsuse, korralikkuse ja väärilikkuse põhimõttele, mis iseloomustavad puhta ja püha Önnistegija järelkäijaid.

„Nähes neid olukordi ja hädaohte, mis ümbritsevad kogudust, saadame järgmise pühaliku hoiatuse õdedele-vendadele kogu maailmas:

Jutlustaja õigus uuesti laulatada lahutatuid. — Kogudus ei tunnista jutlustaja õigust uuesti laulatada neid, kes on lahutatud, välja arvatud piiblikul alusel. Sel põhjusel ükski jutlustaja arusaadavalt ei saa pühitseda isiku abi-elu, kes on olnud praegu veel elava isiku abikaasa, kellest ta lahkus põhjusel, mis tõusis pärast abiellumist, välja arvatud piiblikul alus; samuti ei või liige jääda kogudusse, kui ta astub abiellu, olles ise või tema tulevane abikaasa kunagi abiellunud praegu veel elava isikuga ja lahutatud põhjusel, mis kerkis üles pärast abiellumist, välja arvatud piiblikul alus.

„Mäejutluses seletas Jeesus selgesti, et ei või olla mingit abi-elu sidemete purustamist, välja arvatud truudusetus abi-elu töötusele. Ta ütles, et „kes iial oma naisest ennast lahutab, muidu kui hooratöö pärast, see teeb, et ta abi-elu ära rikub, ja kes iial selle äralahutatuna naiseks võtab, see rikub abi-elu ära.“ „Mõtted õndsaks. mäelt“, lhk. 83. Seega see juhatus ei puuduta süütut poolt lahutamisel abi-elu rikumise pärast. Nii annab Pühakiri süütule poolele abi-ellulahutuses õiguse uuesti abielluda.

Pühakirja põhjal pole aga süüdlasel poolel

abi-ellulahutuses õigust uuesti abielluda. Kogudus ei tunnista õigust abiellumiseks, kui lahutus toimub mingil muul kui Piiblis mainitud põhjusel.

Kui lahutatud liige uuesti soovib abielluda piiblikul alusel, siis on jutlustaja kohus uurida hoolikalt vastavaid olukordi, nõuda tunnistusi, mis tõendaksid küllaldaselt sündinud fakte,

„Tunnustades, et käesoleva hetke tõeline ülesanne on valmistada rahvast muutmiseks puhta ja püha Jumala ligiduses, ja kuna see nõuab juhtkonda, kes on sügavasti vaimulik ja püha ja üle iga tänapäeva kõlbelise languse tunnuse, seepärast

otsustame, et General Konverentsi nõukogu, esitades kogu adventliikumist, on ülimal määral kõige vastu, mis mõttes, sõnas või teos on ebakõlbeline, ja samuti nõuab kõigilt liidu ja asutuste töolistelt hoolsat tähelepanu nende põhimõtetele, mis teevad puhtaks mõtlemise ja elu, eeldades, et ka meie koguduste ja asutuste juhid on mehed, kelle elu on väljaspool halba kuulsust.

Soovitame: 1) Kui liidu nõukogu on sunnitud harutama tööliste ebaõige käitumise küsimust, siis saadetakse teade sellest ka uniooni ja samuti General Konverentsi ametnikele.

2) Meie kogudused arendaksid suure hoolega kõlbelise elu kõrget taset oma liikmete hulgas, samuti andes meie noortele otsesid õpetusi, püüdes kaitsta neid meie aja halbade mõjude eest.

3) Kasutatakse koguduse autoriteeti kõrge kõlbelise tasapinna uuesti saavutamiseks.“ *Autumn Council Actions, 1925, lhk. 11, 12.*

Viljandimaa noorte laager

Viljandimaa noorte laager peeti 23.—25. juunil Põltsamaa lähedal imeilusajaloolisel Paala jõe kaldal ja õnnestus kõigiti hästi. See noorte kokkutulemine oli kohaliku jutlustaja v. L. Hallangu algatusel. Ei ole midagi ilusamat, kui noored võivad ilusas looduses kokku tulla üksteist tundma õppima ning oma Jumalat kiitma ja tänama. Et paremini ja tulisemalt töötada Jumala riigi kasuks, seda õilsat eesmärki tahtis taotleda see noorte laager. Selleks oli kokku tulnud hulgake Viljandimaa noori, nii et kogu osavõtjate arv ulatas üle poole saja. Ilm, mis enne seda oli kauemat aega kõrvetaoliselt kuiv, muutus. Üks päev enne laagri algust hakkas sadama kosutavat vihma, mis tõi uut värskust ja elu loodusesse. Laagripäeva algul näis, et ammuoodatud vihm võib saatuslikuks saada meie kokkutulemisele. Kuid Jumal tahtis meile anda ka vai-

mulikku vihma, selleks muutus ilm jälle ilusaks ja meie kogumine laagrikohale võis teostuda.

Eelkogunemispunkt oli perekond Murd'i juures Põltsamaal, kus meid rõõmsalt vastu võeti. Sinna saabus suur hulk elurõõmsaid noori, kõik jalg- ja mootorrattastel, küll ligemalt ja kaugemalt kuni 156 km kauguselt. Veidi puhununa algasime ühiselt minema laagrikohale, mis asub 5 km Põltsamaalt v. Sutti talus. Seda suurt rattasõitjate kogu saatis paljude uudishimuliste pilk.

Kohale jõudes võeti meid pererahva ja varem kohale jõudnute poolt südamekõiguste tervitustega vastu. Noorte silmad särasid jällenägemise rõõmus, mis tahtmatult meenus meile jällenägemise kord Isa riigis. Lahke pererahva poolt paluti meid kohe lauda istuma, et keha kinnitada. Eluruumid, mis perekonnale küllalt avarad, kippusid selle suure

arvule näiliselt kitsaks jääma, kuid tunne oli sarnane, et oleks meid olnud veel rohkem, siiski oleksime ka ära mahtunud, sest „häid lambaid mahub palju lauta“. Sellele järgnesid meie ühislaulud ja avakõne, kus v. Hallang mainis meie kokkutulemise tähtsust ja eesmärki. Ta ütles muuseas: Maa-ilmalapsed tulevad sageli kokku küll mitmesugusteks pidustusteks ja mängudeks, nad on väga agarad oma tegevuses, ehkki neil ei ole sellist õilsat eesmärki, mis meil. Me peame mõneski asjas maa-ilmalastest õppima ja seda siis õigeks otstarbeks ära kasutama, s. o. mis võiks tulla evangeeliumi tööle kuidagi kasuks.

Ülevas meeleolus lõppes laagri esimene päev. Kui oli hingamispäev ühiselt vastu võetud, kõlasid kokkutulnute poolt vaimulikud laulud kaua pärast päikese loojakut. Siis mindi reisu väsimusest puhkama selleks määratud „villasse“, mis oli varustatud värskete heinte, lõhnavate kaskede ja ilusate rukkilillepargadega seintel.

Järgnes ilus rahupäev oma hingamispäevakooli ja kõnega, mis peeti Põltsamaa koguduse ruumis. Ruumi oli kogunenud palju kaasvõitlejaid ja sõpru, kus meid sissesõitnud noored oma ettekannetega teenisid. V. Hallangult kuulsime huvitava kõne „Ilusaim asi siin ilmas on puhas süda“. Ühendatud koor kandis ette mitu laulu, mis südamest tulid ja südamesse läksid. Öhtupoolikul jätkusid koosviibimised imeilusas looduses Paala jõe kaldal; kõneldi, mängiti ja lauldi lindudega, mis siin ümbruses külluses, võidu. Ilusasti kõlasid viulite ja noorte lauluhääled keset õitsevat loodust. Noored mängisid ja laulsid omast armastusest ja anduvusest Jumalale, nii et see kuulajate südameid liigutas ja mõnelgi rõõmupisara silma kutsus. Isegi talu loomad näisid meiega rõõmustavat, sest nad viibisid meeleldi meie läheduses, nagu seda prohveti poolt uuel maal kujutatakse. Tõesti ilus on elu, ilus on noorus, veel ilusam on puhas süda, mis end Jumalale on andunud.

Kuna siin elus on kõik mööduv, siis möödus ka see õnnelik päev imekiiresti ning päikese hõõguv ketas, mis sinava metsa taha vajus, kuulutas hingamispäeva möödumist. Veel korra kogusime kokku hingamispäeva väljasaatmiseks. Vaikses õhturahus kõlasid kõneleja sõnad, kõlasid palved, kõlasid õhtulaulud ühes jõe ja lindude häälitsemisega üheks ilusaks kiituslauluks oma Loojale, kes meile elu ja kõik head annab.

Viimane laagripäev oli määratud Põltsamaa lossi kui ajaloolise koha tutvumiseks ja mõningate mängude mängimiseks. Pärast lossi külastamist, mis noortele palju huvi pakkus, läksime laagri-

kohale tagasi, et viimaseid tunde, mis veel üle jäänud, ühiselt ära kasutada. Supeldi, mängiti, jooksti ja hüpati üksteise võidu kuni väsimuseni. Näis nagu lõpekski laager sellega. Kuid seal tuli midagi ilusat, mis kogu meie kokkutulemist kroonis. Ootamatult tuli teade v. Hallangult, et laager lõpeb ristimiskoosolekuga ja just see, et ristitav on meie eneste keskelt noor, kes kauemat aega on meie üritustest osa võtnud, valmistab meile suurt üllatust ja rõõmu. See viimane koosolek oli üks südamlikumaid, kus tehti uusi töotusi Jumalale. Ristimise ajal laulis koor „See jäädava kindla kalju peal“, mis võimsalt kaugele kajas, otsekui tahaks öelda, et üks noor on jälle oma koja kindlale kaljule — Kristusele rajanud. Kahju, et mitmed ärsõitnud noored ei saanud seda lõpukoosolekut kaasa elada.

Sellega lõppes meie laager, rind täis ilusaid mälestusi ja soove taaskokkutulemisest. Tõesti säärased kokkutulemised on soovitatavad, keset vaba loodust ja mis juhatatud õigest vaimust. See lähendab noori üksteisele, see näitab, et meie üksi ei võitle usuvõitlemist, vaid palju noori on meiega ühel arvamisel. See hingestab võitlemist, see kindlustab võitu.

Siin tahaks veel meele tuletada venna ja õe Sutti vastutulelikkust ja ohvrimeelsust meie vastu, mida ainult armastus teha suudab. See perekond on jätnud noorte hinge hea eeskuju. Jumal ise ta-sugu neile seda vaeva, mis nad Jumala rahva pärast on näinud ja veelgi näevad!

Ed. Saarnik.

Uued raamatud

Peakoosolekul võeti vastu teiste otsuste seas koguduse korra otsus. Sellekohane raamat on ka ilmunud ja kannab nime „Koguduse kord“. See raamat on vajalik koguduse juhtivatele ametnikele; aga samuti igale liikmele. Ta on koostatud General Konverentzi kava kohajelt, mille laudu meil on üle maailma üks korraldus ja kava. Raamatu hind on brošüüritult 80 senti ja föidetult 150 senti.

Peale selle soovitate igale liikmele muretseja äsja ilmunud hea raamat „Aegade tunnistus“. See raamat sisaldab viimase aja kuulutust selgel kujul. Hind brošüüritult Kr. 2.80 ja föidetult Kr. 4.—. Koguduse liikmetele antakse protsendid.

Tellige oma koguduse kirjanduskapi laudu!

Wäljaandja: S. B. Udu. R. Eesti Riit. Toimetaja ja talitus: Merepuistee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Värengrub. Abitoimetaja: S. Bilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksew arwe 192.

„Kirjtrükk“, Tallinn, Rütli 4. 1939.

21. augustil 1939.

Hind 15 senti.